

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 14 februari 1907, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af § 5 i förordningen angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter. (2:a A.)

I en inom Andra Kammaren väckt motion, nr 141, har herr *P. Zimdahl* föreslagit, att § 5 i kungl. förordningen den 2 december 1892 angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»D. Bevillningsafgift för konsert och dramatisk eller annan föreställning, gifven af eller med biträde af utlänning.

§ 5.

Mom. 1. Vill utlänning med vederbörligt tillstånd, vare sig ensam eller med biträde af annan eller andra utlänningar, gifva offentlig föreställning, såsom konsert eller annan musikalisk tillställning, skådespel, konstridning, konståkning, kapplöpning, lindansning, akrobatiska konster, förevisande af kosmorama, panorama eller andra optiska konststycken, vaxkabinett, samlingar af djur och naturalier m. m., anställande af maskerad, bal eller andra dylika nöjen samt andra med dessa jämförliga tillställningar, hvilka genom allmän tidning, anslag eller annorledes kungöras, eller hållande af allmänt föredrag, som ej är att hänföra till andaktsöfning,

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 5 Saml. 1 Afd. 5 Häft. (N:o 5).

föreläsning vid läroanstalt, politiskt föredrag eller föreläsning i sociala spörsmål, eller viss svensk person med biträde af en eller flere utlänningar, med eller utan inträdesafgift, gifva sådan föreställning, skall med det i mom. 8 och 9 af denna paragraf stadgade undantag bevillningsafgift för hvarje dag föreställning äger rum utgöras, på sätt här nedan närmare bestämmes.

Mom. 2. Utlänning, som i stad eller å dess område eller å landsbygden vill för egen räkning gifva föreställning, skall erlægga bevillningsafgift med belopp, utgörande tio procent af bruttoinkomsten vid föreställningen.

Mom. 3. Före den 15 mars skall polismyndighet i Stockholm till öfverståthållareämbetet och i öfriga städer samt å landsbygden till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet insända förteckning å alla inom kommunen och länsmansdistriktet å landsbygden befintliga teatrar, cirkusbyggnader, restauranter och andra till allmänna föreställningar gemenligen upplåtna lokaler, äfvensom å de kyrkor eller andra för religiösa ändamål afsedda lokaler, där gifvande af konserter kan antagas ifrågakomma; börande förteckningen tillika upptaga fullständigt namn å innehafvare af hvarje i enskild ägo varande lokal.

Mom. 4. Med polismyndighet i stad förstås i denna paragraf poliskammare eller, där sådan ej finnes, magistrat eller i dess ställe tillsatt styrelse. Med polismyndighet å landsbygden förstås länsman eller den som innehar motsvarande befattning.

Mom. 5. Gifves föreställning å restaurant, kafé eller annat etablissement, där inträdesafgift ej uppbäres, utgår bevillningsafgiften med tio procent af det till hvarje vid föreställningen medverkande utlänning utgående gaget.

Mom. 6. Gifves föreställning icke för utlännings egen räkning, utan i svensk persons namn med biträde af en eller flere utlänningar, vare den, i hvilkens namn föreställningen gifves, skyldig att för hvarje dag föreställningen äger rum erlægga den i denna paragraf stadgade bevillningsafgift.

Mom. 7. I intet fall må bevillningsafgift för föreställning, som är att hänföra till mom. 1, 2, 5 och 6 af denna paragraf, understiga belopp, beräknadt efter en krona för hvarje vid föreställningen medverkande utlänning.

Mom. 8. För föreställning, gifven uteslutande för välgörande ändamål, vare vederbörande befriad från utgörande af bevillningsafgift.

Mom. 9. Utländska positivspelare, gatsångare, musikanter, förevisare af djur eller annat samt akrobater, taskspelare och dylika, hvilka, utan att kungöra sina föreställningar, merendels drifva sitt näringsfång under bar

himmel och uppbära frivillig afgift, skola för rättigheten att gifva föreställningar, som äro till mom. 1, 2, 5 och 6 af denna paragraf hänförliga, utgöra bevillningsafgift med tio kronor i månaden för hvarje person, hvilken afgift alltid beräknas för hel eller hela månader och utgår med nämnda belopp, äfven om föreställningar under samma månad gifvas å olika orter.

Mom. 10. Utlänning, som, vare sig ensam eller med biträde af annan eller andra utlänningar, vill inom riket gifva offentlig föreställning, såsom konsert eller annan musikalisk tillställning, skådespel, konstridning, konståkning, kapplöpning, lindansning, akrobatiska konster, förevisande af kosmorama, panorama eller andra optiska konststycken, vaxkabinett, samlingar af djur och naturalier m. m., anställande af maskerad, bal eller dylika nöjen eller ock andra med dessa jämförliga tillställningar, hvilka genom allmän tidning, anslag eller annorledes kungöras, eller hållande af allmänt föredrag, som ej är att hänföra till andaktsöfning, föreläsning vid läroanstalt, politiskt föredrag eller föreläsning i sociala spörsmål, skall därtill söka vederbörligt tillstånd.

Enahanda skyldighet åligge svensk person, som vill med biträde af utlänning, vare sig med eller utan inträdesafgift, gifva sådan föreställning.

Tillstånd till gifvande af föreställning meddelas i Stockholm af öfverståthållareämbetet, i öfriga städer af poliskammare eller, där sådan ej finnes, af magistrat eller i dess ställe tillsatt styrelse, samt å landet af Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

Beträdes utlänning att utan vederbörligt tillstånd gifva sådan föreställning, som här ofvan sägs, böte från och med 5 till och med 100 kronor och vare därjämte skyldig att utgifva stadgad bevillningsafgift för den eller de af honom oloffigen gifna föreställningarna.

Förbrytelse mot denna förordning upptages hos polisdomstol, där särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, där sådan ej finnes, vid allmän domstol; och fördelas böterna lika emellan åklagaren och den kommun, där förbrytelsen blifvit begången.

I öfrigt skall i fråga om stad i tillämpliga delar lända till efterrättelse hvad i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868, § 13, sådan denna paragraf lyder genom kungl. kungörelsen den 10 december 1886, finnes föreskrifvet.

Mom. 11. Ansökan om tillstånd till gifvande af föreställningar, som omförmälas i denna paragraf, skall innehålla dels uppgift, huruvida föreställningarna komma att kungöras eller icke, dels ock fullständiga upplysningar om föreställningens beskaffenhet, om antalet personer, som vid föreställningen skola biträda, samt om inträdesafgift eller andra afgifter vid föreställningen uppbäres, äfvensom, där ej tillstånd sökes för en följd af

föreställningar å olika orter å landet, om den för föreställning afsedda lokal och ungefärliga antalet däri befintliga platser och om antalet personer, för hvilka tillstånd sökes, samt deras namn och ålder. Är föreställning hänförlig till mom. 5 af denna paragraf, vare gifvaren eller innehafvaren af den lokal, där föreställningen gifves, tillika skyldig uppgifva storleken af det till hvarje medverkande utlänning utgående kontanta gaget äfvensom andra förmåner, som tillkomma dem på grund af deras verksamhet inom etablissemnet.

Med ledning af dessa uppgifter åligger det den myndighet, som, enligt hvad därom är särskildt stadgadt, har att pröfva ansöknigen, att i utfärdadt tillståndsbevis antingen bestämma bevillningsafgiftens belopp eller ock, där afgiften efter mom. 2 anses böra beräknas medelst kontroll å biljettförsäljningen, därom meddela föreskrift.

Mom. 12. Vid inträdesbiljett till föreställning, för hvilken bevillningsafgift skall beräknas medelst kontroll å biljettförsäljningen, skall finnas fästad kupong med tryckt uppgift å biljettpriset eller om biljettens utlämnande såsom fribiljett. Kontroll å biljettförsäljningen till sådan föreställning verkställas i stad genom vederbörande polistjänstemans försorg och å landet genom länsmannens försorg med biträde af fjärdingsmannen eller för orten möjligen anställda polismän eller, vid förfall för länsmannen eller där så eljest erfordras, genom eller med biträde af särskilda utaf länsmannen för tillfället antagna personer. Kontrollant å biljettförsäljningen jämte dennes biträden åligger att infinna sig vid föreställningslokalen förr, än allmänheten därtill erhåller tillträde, och att från hvarje biljett afskilja därvid fästad kupong, hvarjämte kontrollanten, efter uppräknig af de emottagna kupongerna och med ledning af de hos biljettförsäljaren influtna medel, beräknar bruttoinkomsten.

Gifvaren af föreställning skall vid dess slut till kontrollanten aflämna skriftlig uppgift om bruttoinkomsten, hvilken denne sistnämnde tillika med egen rapport därefter öfverlämnar till kronans uppborädsman i orten; skolande, i händelse skiljaktighet förefinnes emellan uppgiften och rapporten, bevillningsafgiften beräknas efter den högst uppgifna bruttoinkomsten.

Mom. 13. Af bevillningsafgift, som i mom. 1, 2, 5 och 6 omförmäles, tillfaller ena hälften kronan och ena hälften den kommun, inom hvilken föreställning gifvits, hvaremot bevillningsafgift efter mom. 9 odelad tillfaller kronan.

Mom. 14. Till kontroll därå, att ifrågavarande afgift blifvit behörigen erlagd, åligger det i stad fiskal och i köping och på landsbygden länsman eller den, som innehar motsvarande befattning, att efter hvarje halft års utgång till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet skriftligen uppgifva,

huru många föreställningar af förevarande beskaffenhet därstädes blifvit under tiden gifna, med angifvande tillika i fråga om stad af dels den lokal, som för hvarje föreställning användts, och dels namnen å den person, som gifvit föreställningen, eller, om någon föreställning ej förekommit, det likaledes anmäla; och skola uppbördsmännen inom januari månads utgång det påföljande året till Kungl. Maj:ts befallningshafvande insända redovisning för de under det sist förflutna året influtna afgifter af ifrågavarande slag, därvid, såvidt föreställningarna gifvits i stad eller å dess område, böra bifogas de uppbördsmanne, enligt hvad i mom. 10 omförmäles, tillhandakomna uppgifter; skolande dessa redovisningar jämte de i detta mom. nämnda uppgifter åtfölja kronoräkenskaperna, då de till kammar-rätten insändas.»

Till stöd för berörda förslag har motionären anført följande:

»Som bekant, äro bestämmelserna om den bevillningsavgift, utländsk undersåte har att erlägga för af honom inom landet gifna dramatiska eller musikaliska och därmed jämförliga föreställningar, synnerligt otillfredsställande. Denna mening har Riksdagen vid två särskilda tillfällen också uttalat, då den, på förslag af enskilda motionärer, åren 1889 och 1903 aflät underdånig framställning till Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändrade bestämmelser rörande de i § 5 af gällande förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter stadgade bevillningsavgifter af utlänningar för konserter eller dramatiska och andra föreställningar, att dessa avgifter komme att utgå med ett i förhållande till den inkomst, föreställningen gäfvе, skäligt belopp.

Med anledning af den första af de här nämnda skrivelserna utarbetades inom kungl. finansdepartementet två särskilda förslag till ändrade bestämmelser angående bevillningsavgifter af utlänningar för konserter eller dramatiska och andra föreställningar m. m. Intet af dessa bägge förslag ledde emellertid till någon åtgärd från Kungl. Maj:ts sida.

Beträffande åter Riksdagens underdåniga skrifvelse år 1903 har det försports, att Kungl. Maj:ts befallningshafvande och öfverståthållareämbetet inkommit med infordrade utlåtanden i frågan. Om något vidare åtgjorts i frågan från Kungl. Maj:ts sida är mig obekant, och, att döma af herr statsrådets och chefens för kungl. finansdepartementet svar till en deputation under sistlidne december, är det ovisst, om och när en kungl. proposition i frågan kan komma att föreläggas Riksdagen.

Under tiden fortfara och tilltaga de under åratals öfverklagade missförhållandena. Den utländske artisen intager otvetydigt, i jämförelse med den inhemske, en privilegierad ställning, då ju den förstnämnde,

praktiskt sedt, är befriad från skatt till stat och kommun, medan däremot den inhemske har att i skatt betala ungefär fem till åtta procent af sin årsinkomst. Det gifves en mångfald exempel på, och de upprepas dagligen, huru utländska artister i nettobehållning af en konsert eller föreställning hemföra ända till 1,000 kronor och mera, utan att härför erlægga annan bevillning än 3 kronor, om föreställningen gifves i Stockholm eller Göteborg, och 1 krona 50 öre, om den gifves i annan stad. Men huru många utländska musikkapell, eller rättare dessas ledare, intjäna icke intill 15,000 à 30,000 kronor årligen i Sverige — ensamt till ledaren — utan att härför betala ens den nyssnämnda afgiften af respektive 3 kronor och 1 krona 50 öre?

Det är tydligt, att om dessa utländska artister betalade i skatt t. ex. 10 procent af bruttoinkomsten, såsom fallet är flerstädes i Norge och Danmark, statens inkomst häraf skulle blifva rätt afsevärd.

Emellertid bör frågan också ses från den synpunkten, att det gäller att skydda den inhemska konsten och inhemska konstnärer i en ojämu konkurrens mot privilegierade utlänningar, hvilka nästan kunna sägas vara af nu gällande förordning premierade. En af omkring 700 svenska musiker den 16 januari 1906 till Kungl. Maj:t ingifven underdånig framställning i frågan, hvilken petition jag ber att få hänvisa till, innehåller många synnerligt beaktansvärda skäl för behovet af skydd åt särskildt de svårt ställda svenska musikutöfvarne.

I den förevarande beskattningsfrågan aflät Riksdagen den 22 april 1903 en skrifvelse till Kungl. Maj:t, hvilken skrifvelse dock icke afsåg endast, att, såsom motionären anförde, »Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändrade bestämmelser rörande de i § 5 af gällande förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter stadgade bevillningsavgifter af utlänningar för konserter eller dramatiska och andra föreställningar, att dessa avgifter komme att utgå med ett i förhållande till den inkomst, föreställningen gäfve, skäligt belopp».

Riksdagen hade nämligen i berörda skrifvelse ställt frågan på ett bredare plan, i det att Riksdagen — efter att hafva angifvit vissa synpunkter, hvilka Riksdagen ansett böra blifva ledande vid en ny lagstiftning i ämnet, och därvid särskildt framhållit, att de skilda meningar, som med hänsyn till skattens fördelning mellan stat och kommun gjort sig gällande, bäst sammanjämkades, om en del af skatten tillerkändes kommunerna — anhöll, att Kungl. Maj:t ville »taga i förnyadt öfvervägande frågan om

beskattningen af de utlänningar, hvilka här i landet gifva eller biträda vid konserter samt dramatiska eller andra föreställningar, samt för Riksdagen framlägga förslag rörande ifrågavarande beskattning».

Jämte det af motionären framhållna önskemålet, att afgifterna måtte komma att utgå i skäligt förhållande till inkomsten, uttalade Riksdagen i skrifvelsen tillika, att, efter hvad Riksdagen trott sig finna, af ärendets föregående behandling framgått, att en beskattning sådan som den ifrågavarande icke lämpligen kunde ordnas utan kommunernas medverkan, hvarför Riksdagen ansett, att, om så ske kunde, kontroll, uppbörd och redovisning borde verkställas genom de kommunala myndigheternas försorg.

Det af motionären framlagda förslag till förändrad lydelse af § 5 i kungl. förordningen den 2 december 1892 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter torde, enligt utskottets förmenande, icke vara ägnadt att på ett tillfyllestgörande sätt lösa denna fråga.

Enligt hvad utskottet inhämtat, har Kungl. Maj:t genom remiss den 22 maj 1903 anbefallt öfverståthållareämbetet och Kungl. Maj:ts samtliga befallningshafvande att afgifva utlåtande i anledning af Riksdagens förenämnda skrifvelse. Sedan dessa utlåtanden inkommit till Kungl. Maj:t, hafva ytterligare vissa förberedande åtgärder vidtagits, såsom, bland annat, införskaffande genom vederbörande beskickningar af upplysningar rörande beskattningsförhållandena å ifrågavarande område i vissa främmande länder.

Anstalter hafva alltså träffats till förevarande beskattningsfrågas lösning i den vidare omfattning, hvarom Riksdagen själf uttalat sig i förberörda, år 1903 aflåtna skrifvelse. Det är således att förvänta, att, sedan utredningen blifvit afslutad, Kungl. Maj:t skall utan vidare dröjsmål inför Riksdagen framlägga förslag i det ingalunda oviktiga ämnet.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer bevillningsutskottet,

att förevarande motion om ändring af § 5 i förordningen den 2 december 1892 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 februari 1907.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.
